

Verslag drie Bewonersavonden Spooronderdoorgang Maarsbergen Voorjaar 2019

Aan: Bewoners, projectgroep en stuurgroep

Van: Q-team Spooronderdoorgang Maarsbergen: Paul Roncken (vz), Hanneke Kruize (RIVM), Roland Blijdenstijn, Michel Heesen Anko Grootveld (secr.)

Datum verslag: 24 juli 2019

Aansluitend op motie 161 van 10 december 2018, heeft het Q-team opdracht gekregen van Gedeputeerde Staten om “samen met de inwoners van Maarsbergen tot een zo breed mogelijk gedragen voorstel voor inpassing te komen en op basis daarvan zo spoedig mogelijk met een voorlopig ontwerp te komen waarin de inwoners duidelijkheid krijgen over de inpassing van dit project.”

Via de Statenbrief van 16 april 2019 (81EB9BC6) is gecommuniceerd: Het Q-team heeft drie interactieve bijeenkomsten gepland, waarvoor de inwoners van Maarsbergen nadrukkelijk zijn uitgenodigd. Eind juni wordt het advies van het Q-team verwacht. Dat advies wordt aangeboden aan de Stuurgroep. Vervolgens zal het advies van het Q-team, voorzien van een reactie van de Stuurgroep, ter informatie aan PS worden aangeboden.

Tijdens de eerste bewonersavond zijn de tien ruimtelijke opgaves ingebracht, besproken en aangescherpt. Tijdens de tweede bewonersavond zijn de ontwikkelde varianten gepresenteerd, besproken en gewogen. Doel van de derde bewonersbijeenkomst is het opgestelde Ruimtelijk Kader terug te rapporteren aan de bewoners.

1. Verslag 1^e bewonersavond (26 maart 2019)

De avond is in een goede sfeer verlopen. Na een voorstel ronde waarin het Q-team zich voorstelde (Paul Roncken, Michel Heesen, Roland Blijdenstein en Anko Grootveld (secr.)) en de aangestelde ontwerpers van Royal Haskoning DHV (Richard van den Brule en Carien ten Cate) zich voorstelden werd het doel van de avond uitgelegd: De 10 geformuleerde ruimtelijke opgaven aanscherpen.

De toelichting op de ruimtelijke opgaves vond plenair plaats. De bespreking ervan in kleinere groepjes aan 5 tafels.

De bewoners herkenden de 10 opgaven en dachten van begin af aan mee in oplossingen. In de gesprekken werd bijvoorbeeld de wens uitgesproken om tussen de rotonde / Woudenbergseweg en de bebouwing een afschermdende haag aan te brengen en de wens om geluidsmaatregelen bij de Engweg zo te ontwerpen dat deze niet het uitzicht vanuit de woningen blokkeren.

Er werd gezamenlijk gezocht naar verbeterpunten bij de kluifrotonde, naar de ruimte die het plein mag innemen rond de kerk en er zijn ideeën geopperd om langs de noordelijke rotonde geluidswallen te bouwen en daarop zonnepanelen te plaatsen.

Het Q-team heeft aangegeven dat niet alle input van de bewoners één op één opgepakt kan worden in het ontwerp. Waar het past in het geheel en een toegevoegde waarde heeft wordt de input gebruikt.

2. Verslag 2e bewonersavond (7 mei 2019)

De avond is opnieuw in een goede sfeer verlopen. Richard en Carien (RHDHV) hebben het ontwerp tot dan toe gepresenteerd en aangegeven dat de bewoners een blik in de keuken krijgen tijdens het kookproces. De verschillende onderdelen kregen van Richard en Carien een kleur:

- Groen binnen scope en projectgebied
- Oranje binnen projectgebied, nog wel nader uit te zoeken
- Rood inhoudelijk goed idee, echter buiten projectgebied en buiten scope, realisatie is afhankelijk van derde partijen

Q-team

Tijdens de tafelgesprekken werd duidelijk welke varianten op veel draagvlak konden rekenen en welke op minder. Voorbeeld: geef de noordelijke rotonde zoveel mogelijk een boskarakter mee, in plaats van een open heide karakter.

Bij de bewoners was enthousiasme en waardering over de kwaliteit van de tekeningen en visualisaties. Hoewel er ook teleurstellend is gereageerd op het feit dat de overkapping helemaal niet was uitgewerkt. Paul Roncken (vz Q-team) zegde toe om die omissie te verhelpen. Het Q-team merkte dat de verschillende onderdelen meer begonnen te leven; dat het wat meer handen en voeten begon te krijgen in de hoofden van de mensen.

Het Q-team en de ontwerpers hebben opnieuw veel geluiden gehoord. De een wil wat meer het accent hierop. De ander vindt dat belangrijker. Het Q-team luistert **en** blijft neutraal. Dat is niet altijd makkelijk. Maar het blijkt wel goed te werken.

De weging van de verschillende varianten heeft een goede basis geboden om toe te werken naar een samenhangende en gedragen eindversie van het Ruimtelijk Kader.

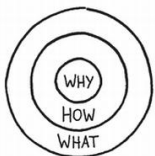
VERSLAG 3^e Bewonersavond (4 juni 2019)

Doel is het door RHDHV (Richard en Carien) opgestelde Ruimtelijk Kader terug te rapporteren aan de bewoners. Vragen worden beantwoord en eventuele opmerkingen worden genoteerd. Na het algemene deel is er ruimte om specifiek in te gaan op de overkapping, voor die bewoners die dat willen.

Het uiteindelijke Ruimtelijk Kader is bestaat uit 11 ruimtelijke ontwerpvoorstellen. (Dat komt doordat het onderwerp 'grondwallen' is losgemaakt van de 'noordelijke rotonde'. Vandaar dat er een migratie is opgetreden van 10 ruimtelijke opgaven naar 11 ruimtelijke voorstellen.)

Elk ruimtelijk voorstel is opgebouwd aan de hand van: why, how, what.

- **Waarom. Bedoeling** van het voorstel, wat wordt er mee beoogd (bijvoorbeeld: comfortabele en sociaal veilige fietsverbinding, of versterken bomenlaan)
- **How. Ontwerpingreep.** Welk **middel** wordt ingezet, **hoe** wordt dat doel bereikt (tunnel, of haag + bomen)
- **What.** Welke **specificaties en maten** horen daarbij? (Keramische tegels in de langzaam verkeerstunnel, tunnel XX meter breed, hoog, lang, of eikenbomen met stamdikte XX, beukenhaag)

Achterliggende gedachte is dat niet alleen de specificaties worden opgenomen in het aanbestedingsdocument als eis, maar ook de bedoeling achter de eis. Zodat er altijd achterhaald kan worden met welke reden iets is bedacht.

De technisch ontwerper van RHDHV, Dirk van der Meer (opsteller van technisch Voorlopig Ontwerp) is steeds betrokken geweest bij het opstellen van het Ruimtelijk Kader. Oplossingen zijn met hem afgestemd, onder andere op haalbaarheid. Het Ruimtelijk Kader biedt op punten verbeteringen ten opzichte van het technisch Voorlopig Ontwerp. Pleidooi is om deze verbeteringen door te voeren in technisch Voorlopig Ontwerp 2.0

Het Q-team zal een advies schrijven aan het Bestuurlijk Overleg over het Ruimtelijk Kader. Het Ruimtelijk Kader zal samen met het PIP, uitgevoerde onderzoeken, het Programma van Eisen en het (bijgestelde) technisch Voorlopig Ontwerp en andere documenten, onderdeel uitmaken van de aanbesteding.

Q-team

3. Vraag & antwoord

- a. Hoe zit dat met de scope? We waren als bewoners ontzettend blij dat er nu bijvoorbeeld oplossingen inzaten voor een haag onder de bomen bij de noordelijke rotonde. Maar nu lezen we: dat is buiten scope. Wat betekent dat? Betekent buiten scope dat het niet doorgaat? Dat zou vreselijk jammer zijn.
- Ruimtelijke ingrepen die logisch zijn in relatie tot dit plan en die duidelijk meerwaarde bieden, maar die buiten de formele projectgrenzen vallen en waarbij we afhankelijk zijn van de bereidwilligheid van derden, noemen we “maatregelen buiten scope”.*
- Deze maatregelen zijn in het Ruimtelijk Kader aangegeven in grijs.*
- Het betekent dat er nader overleg moet plaatsvinden met eigenaren of met de overheid die het betreft, of en op welke wijze deze ruimtelijke ingrepen gerealiseerd kunnen worden.*
- b. Hoe zit het met de afstand tussen het spoor en de fietsbrug over de fietstunnel? Ligt hij niet te dicht bij het spoor?
- De fietsbrug over de fietstunnel heeft nog geen vaste plek. In dit stadium mag hij nog een beetje schuiven. In de verdere uitwerking wordt door ProRail en de aannemer op basis van normen, richtlijnen, regelgeving en bouwtechnieken bepaald, hoe dicht hij bij het spoor kan komen of hoever er vandaan.*
- c. Hoe zit het met de plannen voor de opwaardering van de carpoolplek? Die ligt toch ook buiten scope?
- We zien als Q-team dat het voor de hand ligt dat de aannemer de carpoolplek gaat gebruiken als tijdelijke bouwplaats. Gebruikelijk is dat hij na afloop van de bouw de zaak hersteld zoals aangetroffen. In het Ruimtelijk Kader wordt voorgesteld om de carpoolplek na afloop van de bouw te **verbeteren** naar een landschappelijk aantrekkelijke, water bergende en sociaal veilige ruimte waar geparkeerd kan worden. We kunnen ons voorstellen dat dat als wens mee wordt genomen in de aanbesteding.*
- d. We zien dat in het Ruimtelijk Kader wordt voorgesteld om met geluidsabsorberend asfalt te werken en met geluidsabsorberende wanden. Is het een idee om ook fijn-stof te gaan absorberen?
- Er zijn in Nederland door Rijkswaterstaat verschillende proeven gedaan met de absorptie van fijn-stof door het toepassen van speciale maatregelen: zoals begroeiing en fijnstof bindende coatings. De uitkomsten waren niet erg positief.*
- De wanden zullen wel wat fijn-stof aan zich binden, maar een groter effect heeft een regenbui. Want door een regenbui zal het stof van de wanden af spoelen en worden afgevoerd naar het riool.*
- e. We zien dat in het Ruimtelijk Kader wordt voorgesteld om ecologische verbindingen aan te leggen, die oost – west lopen, parallel aan het spoor, geïntegreerd met de overkapping. Echter, onder de A12 liggen ook noord-zuid ecologische verbindingen. Kan ook op de noord-zuid lopende ecologische verbindingen aangesloten worden? Dat was destijds, bij de verbreding van de A12, wel de belofte.
- Wij hadden de noord-zuid lopende ecologische verbindingen onder de A12 nog niet in beeld. Indien deze ecologische verbindingen aansluiten op ons projectgebied en de voortzetting daarvan in dit project realiseerbaar is, kunnen wij-ons voorstellen dat ook deze mogelijkheid wordt meegenomen in de aanbesteding.*
- f. De noordelijke overkapping loopt nu niet door tot aan de fietsbrug Tuindorppweg. Waarom niet? Bij de Engweg kan dat wel.
- In het Ruimtelijk Kader is aangegeven geen wallen en geen schermen. Hou het uitzicht, het maaiveld zo vrij mogelijk. De kap heeft daarom een maximale hoogte van 70 cm boven maaiveld. Daarmee is een vrij uitzicht gegarandeerd.*

Q-team

Vlak voor de Tuindorpbrug komt de weg in de tunnel omhoog. Dit maakt dat de overkapping vlak voor de Tuindorpbrug moet stoppen. Anders zouden vrachtauto's de kap raken.

Punt van aandacht is dat de ruimte tussen Tuindorpbrug en de kap voldoende groot moet zijn om de brug visueel los te laten liggen. Net vast, net los, is geen gezicht.

Bij de Engweg is de situatie anders. Hier ligt de weg dieper en kan het fietspad van de Engweg 'ingesneden' in de kap liggen. Bijkomend voordeel is dat je hierdoor niet zo maar de kap op kunt lopen.

- g. Hoort het Dorpsplein wel of niet bij de scope?
Het dorpsplein als opgave valt binnen de scope. Maar een aantal percelen die worden geraakt met het voorstel voor het plein vallen buiten de projectgrens. De realisatie hiervan is afhankelijk van de medewerking van derden.
- h. Hoe gaan jullie om is met de 'doorsteek' ter hoogte van de oude school? Het gaat hier met name over conflicten van autoverkeer met fietsers op de parallelweg en stagnatie op de weg naar de rotonde als auto's niet direct de parallelweg op kunnen draaien (en omgekeerd).
Als Q-team hebben we op dit moment geen goed zicht of deze problematiek echt ernstig is of niet. De verkeersdeskundigen geven aan dat het op deze manier goed werkt, en daar moeten we het voor nu even mee doen.
- i. Er is een idee geopperd om een VRI installatie aan te brengen met handbediening. Maar hebben op het dorpsplein de fietsers die noord-zuid gaan voorrang? Of het autoverkeer dat vanuit het oosten komt en naar het noorden afslaat?
Dat weten we zo een twee drie niet. Het is in ieder geval een 30 km gebied. Langzaam verkeer heeft de ruimte, auto's zijn te gast.
- j. Hoe ver loopt de verlichting door op het plein? Is er ook een verlichtingslijn door de tunnel?
De verlichting op het plein is niet als lastige ontwerpogave benoemd. Moet nog verder uitgezocht worden. Voor de tunnel geldt dat in het Ruimtelijk Kader de wens is uitgesproken eventueel noodzakelijke verlichting onder het niveau van de rand van de verdiepte ligging te houden.
- k. Hoe kom je vanuit Maarsbergen in het bos van Anderstein? Is daar nu voorzien in een goede oversteekplek?
In het technisch Voorlopig Ontwerp zit daar al een oversteekplek. Het Q-team is voorstander van het realiseren van een oversteekplek. Hoe precies, is niet verder uitgewerkt.
- l. De tekening voor de overkapping is helder. In hoeverre gaat het Q-team zich inzetten voor realisatie.
Uiteindelijk is dit een politieke keuze. Het Q-team kijkt naar het plan als geheel en naar de maatschappelijke meerwaarde van maatregelen. In de ogen van het Q-team leidt deze ingreep tot meerwaarde vanuit de beleving van de fietsroutes, uit ecologisch oogpunt en in de landschappelijke inpassing en beleving vanuit de Engweg.
- m. Nu ligt er een aarden wal langs het spoor, die een stuk verder doorloopt. Die wordt voor een deel verwijderd, namelijk ter hoogte van de tunnelbak. Wat gaat dat doen qua geluid van spoor en auto.
Hier hebben we nog niet naar gekeken. Uit geluidberekeningen zal moeten blijken of er aanvullende maatregelen nodig zijn. We zullen dan weer moeten zoeken naar de juiste vormgeving. Het lijkt ons inderdaad waarschijnlijk dat hier een scherm moet komen parallel aan het spoor.
- n. Wat als geluid binnen de norm blijft, maar wel hoger dan nu?
In principe kan het zo zijn dat het geluid hoger wordt maar wel binnen de norm blijft.

Q-team

- o. Waarom spreken jullie je niet uit over nieuwe ontwikkelingen aan de randen van Maarsbergen, die invloed hebben op de verkeersintensiteit? Bijvoorbeeld op de oversteekbaarheid van het dorpsplein?
Plannen voor de bouw van bedrijven en woningen maken geen deel uit van dit project en liggen ook buiten de invloedssfeer van het Q-team.

4. Opmerkingen

- a. Er is nu een ruimte tussen de twee sporen die over de fietstunnel gaan. Is er niet een risico dat toiletgebruik van de treinreizigers zorgt voor ongemak voor de fietsers die onder het spoor door gaan? Wellicht is het een idee om de ruimte tussen de twee sporen dicht te maken.
- b. Maak de stoepband in de fietstunnel niet te hoog en te rechtopstaand. Er is een risico dat fietsers de stoepband aantikken en omvallen. Beter is het om bij de verhoging een hoek van circa 45° te gebruiken.
- c. Zorg dat er *geen* tijdelijke parkeerplek komt ten zuiden van de snelweg op het landgoed ... Dit is een historisch en beschermd landgoed. Dat moeten we niet aantasten, ook niet met tijdelijke maatregelen. En ga eens tellen hoe intensief de carpoolplek wordt gebruikt. Misschien kan hij wel helemaal weg.
- d. Zorg dat de bestrating rond de beuken bij de kerk echt voldoende ruimte laat. Pas een zo groot mogelijke boomspiegel toe.
- e. Is het een idee om het pand aan de Engweg 1 alsnog te laten staan? Wellicht helpt dat met geluidwerendheid.
- f. Het is mooi dat er nu een voorstel ligt om ook een overkapping bij de Tuinweg te realiseren.
- g. Sorteer vast voor dat de norm voor geluidsbelasting op de gevel van woningen van 61 dB wordt bijgesteld naar 55 dB.

5. Conclusies 3^e bewonersavond (4 juni)

De avond is opnieuw in een goede sfeer verlopen. RHDHV heeft het Ruimtelijk Kader gepresenteerd. Er was enthousiasme en waardering over de kwaliteit van de tekeningen en visualisaties. En blijdschap over de visualisaties van de overkapping. Dat de overkapping is doorgetrokken naar het noorden voelt voor alle aanwezigen goed.

Het Ruimtelijk Kader wordt nu gedragen door alle aanwezigen. Algehele conclusie uit de zaal op die avond was: "Wat een ontzettend goed plan. Hier staan we met het hele dorp achter."

NB In de mailwisseling naar aanleiding van het concept verslag, werd deze laatste conclusie genuanceerd naar: "Het blijft een zware ingreep voor zo'n fijnmazig dorp, maar alles overziend proberen we er het beste van te maken."